

**Act. 7.4.2 Training and service delivery plan
University of Montenegro**

Project Acronym:	WBCInno
Project full title:	Modernization of WBC universities through strengthening of structures and services for knowledge transfer, research and innovation
Project No:	530213-TEMPUS-1-2012-1-RS-TEMPUS-JPHES
Funding Scheme:	TEMPUS
Coordinator:	UKG – University of Kragujevac
Project start date:	October 15, 2012
Project duration:	36 months

Abstract	Training and service delivery plan for the University of Montenegro
----------	---

DOCUMENT CONTROL SHEET

Title of Document:	Training and service delivery plan UM
Work Package:	WP7 – Sustainability and exploitation results
Last version date:	15/10/2014
Status :	Draft
Document Version:	v.02
File Name	Act. 7.4.2 Training and service delivery plan UM v.02.doc
Number of Pages	12
Dissemination Level	Local/Regional level

VERSIONING AND CONTRIBUTION HISTORY

Version	Date	Revision Description	Partner responsible
v.01	15/10/2014	Draft version	UM (Prof. dr Mileta Janjić)
v.02	15/12/2015	Final version	UM (Prof. dr Mileta Janjić)
v.03			
v.04			

U okviru implementacije Univerzitetske inovativne platforme jedan od ciljeva je da se što više profesora i istraživača na Univerzitetu Crne Gore uključi u KTT aktivnosti. Kancelarija za poslovnu podršku Univerziteta Crne Gore je okviru mapiranja istraživačkog i inovativnog potencijala, koji se sprovodi u kontinuitetu, identifikovala centre, laboratorije, istraživačke timove, koji mogu da ponude različite vrste obuka, usluga i laboratorijskih testova za potrebe preduzeća i ostalih korisnika van univerziteta.

Sve te informacije su dostupne na *online* katalogu:

<http://www.bsoum.ac.me/index.php?tb=entity&page=view&pageview=listentities>

gdje spoljni korisnici ove strane mogu u padajućem meniju sa desne strane samostalno pretraživati obuke, usluge, testove, tehnologije, prototipove, itd. Ovde je dat prikaz aktuelne ponude obuke (Tabela 1), usluga (Tabela 2) i laboratorijskih testova (Tabela 3).

Tabela 1: Lista obuka

Naziv obuke	Naziv centra koji realizuje obuku
<ul style="list-style-type: none"> Razvoj i integracija novih ICT tehnologija Romparativne analize i uvodjenje i implementacija novih eLearning metoda i servisa Informaciono-komunikacione tehnologije 	Centar Informacionog Sistema Univerziteta Crne Gore
<ul style="list-style-type: none"> Preduzetničke na neredovnoj osnovi 	Centar za podršku istraživanjima i razvoju na UCG
<ul style="list-style-type: none"> Podrška u realizaciji apliciranja za projekte finansirane od strane fondova Evropske unije Priprema projekta, sprovođenje projekta, realizaciji samog projekta Prijavlivanje i vođenje međunarodnih projekata (projekti finansiranja Evropske unije, tehnike planiranja i vođenja projekata, finansijsko vođenje projekata, upravljanje rizicima itd.). 	Centar za međunarodne projekte
<ul style="list-style-type: none"> Vođenje glavne knjige i pomoćnih knjiga Vođenje analitičke evidencije konta kupca i dobavljača Vođenje zaliha materijala i trgovačke robe Obračuni proizvodnje Vođenje analitičke evidencije i obračuna amortizacije dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine Izrada završnih računa Obračun troškova i učinaka Izrada kalkulacije i izbor optimalnih poslovnih odluka Finansijske analize Finansijsko planiranje 	Centar za računovodstvo i reviziju
<ul style="list-style-type: none"> Primijenjena statistika namijenjena doktorantima i zaposlenima na Fakultetu, u cilju ovladavanja osnovnim statističkim aparatom i njegovom primjenom u istraživanjima primijenjene matematike i ekonometrije namijenjenih doktorantima i zaposlenima na Fakultetu Statističke metode i softveri (SPSS, STATA, Eviews i dr.) namijenji svim zainteresovanima van Fakulteta 	Centar za statistička istraživanja, modeliranja i prognoze (CSIMP)

<ul style="list-style-type: none"> Ekonomska teorija i praksa. Preduzetništvo, Marketingo, Računovodstvo i Revizije Izrada Investicionih elaborata, Biznis planova, Marketing planiranja. 	Centar za vannastavnu edukaciju Ekonomskog fakulteta
<ul style="list-style-type: none"> Tradicionalne i nove komunikacione tehnologije Novi načini primjene konvergentnih informaciono-komunikacionih tehnologija. 	Centar za telekomunikacije
<ul style="list-style-type: none"> Pisanje završnog, specijalističkog i naučnoistraživačkog rada Osposobljavanje za pretraživanje baza podataka Razvoj stručnog i kritičkog razmišljanja: sistematičnost, pouzdanost, povjerljivost, opovrgljivost, kritičnost Upotreba različitih mjernih instrumenata u fizioterapiji u svakodnevnoj kliničkoj praksi (Bergova skala balansa, Fugl-Mayer test kod hemi-plegija, test motornog razvoja, FIM- functional independence measure) 	Centar za nauku Fakulteta primijenjene fizioterapije
<ul style="list-style-type: none"> Energetski auditori Energetska efikasnost u zgradarstvu Svršeni inženjeri iz oblasti energetske efikasnosti u zgradarstvu Energetska efikasnost u zgradarstvu Energetskih auditori za potrebe energetske efikasnosti u zgradarstvu 	Centar za energetiku
<ul style="list-style-type: none"> Projektovanje, konstruisanje, izrada i ispitivanje konstrukcija i pronalazaštvo 	Centar za transportne mašine i metalne konstrukcije - CETIM
<ul style="list-style-type: none"> Obuka osoblja i spoljnjih eksperata KTC centra Stručni treninzi, seminari, radionice za potrebe preduzeća 	Kooperativni trening centar - KTC
<ul style="list-style-type: none"> PLC i PLC programiranje, osnovni nivo PLC i PLC programiranje, napredni nivo Mehatronika Procesna automatizacija LLL kursevi iz oblasti mehatronike Inoviranje znanja i prekvalifikaciju u oblasti pneumatike/elektropneumatike, hidraulike/elektrohidraulike 	Laboratorija za automatizaciju i mehatroniku

Tabela 2: Lista usluga

Naziv usluge	Naziv centra/laboratorije koji nude usluge
<ul style="list-style-type: none"> Analiza postojećeg stanja, izrada idejnih projekata i predlog implementacije informacionih sistema ili djelova informacionih sistema Razvoj i integracija novih ICT tehnologija Uspostavljanje nacionalne i regionalne eInfrastrukture Istraživanje iz oblasti virtuelizacije i paralelnog programiranja, do sada na primjerima analize paralelnih aplikacija iz više oblasti (DNK analize, simulacije algoritama switch-eva, prognoze kretanja vjetrova – Weibull distribucija, Fuzzy C-means algoritama) 	Centar Informacionog Sistema Univerziteta Crne Gore
<ul style="list-style-type: none"> Unapređenje i jačanje istraživačke kulture na Univerzitetu, vrijednosti, istraživačke misije i vizije i 	Centar Informacionog Sistema Univerziteta Crne Gore

<p>vođstva u okviru prioriteta Univerziteta, a uz pomoć Savjetodavnog odbora Servisnog centra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizovanje i priprema sveuniverzitetskog planiranja u istraživanju kao i razvoj ključnih istraživačkih politika • Prikupljanje i izvještavanje vezano za istraživačku djelatnost na nivou Univerziteta, izrada mjera za napredak i učinak u istraživanju, razvoj centralne istraživačke baze podataka za praćenje prijedloga projekata upućenih različitim agencijama, publikacija i citiranosti • Finansijsko, departmansko i pružanje drugih administrativnih usluga, uključujući i upravljanje ljudskim resursima i krupne nabavke na nivou Univerziteta • Promovisanje istraživanja na nivou Univerziteta (PR) • Pomoć istraživačima u pripremi predloga projekata • Organizacija radionica namijenjenih pisanju projektnih predloga, koje će voditi uspješni aplikanti i vodeći eksperti, organizovanje istraživačkih treninga i mentorstva na temu kako sprovesti dobro istraživanje, finansijskim mogućnostima i odgovornom vođenju istraživačkih ugovora • Orijehtacija novih istraživača • Praćenje usaglašenosti aktivnosti Univerziteta sa standardima vezanim za ljudske i životinjske predmete istraživanja, toksične supstance i hazarde životne sredine • Podsticanje i koordinacija inter i multidisciplinarnog istraživanja, uz pomoć Savjetodavnog odbora Servisnog centra • Omogućavanje učešća fakulteta u bazi istraživačkih eksperata, u saradnji sa fakultetima i institutima • Održavanje veza sa Vladinim agencijama kako bi se omogućilo da Univerzitet ispuni svoju ulogu u ekonomskom i društvenom razvoju • Pregovaranje velikih ugovora sa fondacijama i privredom • Komercijalizacija istraživanja, uključujući prava intelektualne svojine, kako bi se olakšalo sprovođenje istraživanja podržanog od privrede 	
<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuirano praćenje i razmatranje objavljenih konkursa za prijavu međunarodnih naučno-istraživačkih projekata, obavještavanje akademskog osoblja o istim, a sve u cilju pribavljanja sredstava iz međunarodnih fondova (TEMPUS, IPA, FP7, EUREKA...); • Angažovanje prilikom kreiranja projektne ideje u procesu pripreme i prijave međunarodnog projekta • Priprema administrativne dokumentacije i vođenje kompletne prepiske u vezi sa prijavom i realizacijom projekta • Praćenje i evidentiranje rezultata na projektima, izrada izvještaja o rezultatima projekta kao i pomoć u vođenju, koordiniranju aktivnosti i prezentiranju međunarodnih projekata • Kreiranje i održavanje baze međunarodnih projekata Fakulteta; • Organizovanje radionica, predavanja i (međunarodnih) 	<p>Centar za međunarodne projekte</p>

<p>konferencija na temu projekata u saradnji sa odgovarajućim institucijama;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objavljivanje knjiga i zbornika radova koji su u vezi sa projektima • Podsticanje partnerstva sa relevantnim institucijama u zemlji i inostranstvu. • Podrška u realizaciji apliciranja za projekte finansirane od strane fondova Evropske unije zainteresovanim organizacijama i pojedincima. Aktivnosti koje bi Centar sprovodio u ovom dijelu se odnose na pripremu projekta, sprovođenje projekta kao i saradnju u realizaciji samog projekta. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Konsalting usluge u dijelu knjigovodstvenih i revizorskih pitanja • Izrada investicionih programa i biznis planova • Usluga finansijske analize i planiranja • Usluga procjene vrijednosti preduzeća • Usluga kalkulacije cijene koštanja i sl. • Praćenje efekata određenih aktivnosti 	Centar za računovodstvo i reviziju
<ul style="list-style-type: none"> • Izrada različitih istraživanja po narudžbi, prije svega od strane domaćih firmi i drugih subjekata • Komercijalni kursevi i radionice o statističkim metodama i softverima (SPSS, STATA, Eviews i dr.) • Konkursiranje za domaće i međunarodne projekte u saradnji sa drugim centrima na Univerzitetu, a u cilju jačanja istraživanja u oblasti statistike i ekonometrijskog modeliranja 	Centar za statistička istraživanja, modeliranja i prognoze (CSIMP)
<ul style="list-style-type: none"> • Izrada studija • Razvojni, naučni i tehnološki projekti 	Centar za telekomunikacije
<ul style="list-style-type: none"> • Organizaciju i realizaciju naučnih i primijenjenih istraživanja u Crnoj Gori i u međunarodnom okviru • Jačanje istraživačkih kapaciteta Fakulteta političkih nauka • Edukaciju studenata u okviru rada centra • Promovisanje empirijskih istraživanja za potrebe javnih politika • Promovisanje Fakulteta kao lidera u oblasti empirijskih istraživanja i to na nacionalnom i regionalnom nivou 	Centar za društvena istraživanja Fakulteta političkih nauka
<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj upitnika i testova za procjenu funkcijskog stanja i kvaliteta života Norveških pacijenata u Institutu Igalo • Razvoj Wellness programa za holandske pacijente u Institutu Igalo • Kulturološka adaptacija upitnika (BASFI, BAS-G, MHAQ, NHP,....) • Preventivna fizioterapija (za fizioterapeute bečelore primijenjene fizioterapije) 	Centar za nauku Fakulteta primijenjene fizioterapije
<ul style="list-style-type: none"> • Temeljna istraživanja najznačajnijih fenomena društvene stvarnosti, njihovih uzroka i posljedica, koji bitno utiču položaj građana, porodice, institucija, organizacija i ukupni progresivni razvitak društva Crne Gore • Razvijanje tematskih primijenjenih istraživanja u pojedinim oblastima društvene stvarnosti • Formiranje i prezentacija baze podataka iz završenih 	Institut za sociologiju i psihologiju

<p>projekata</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ospostavljanje, i širenje saradnje sa domaćim i međunarodnim naučnim institucijama, NVO i fondacijama na formiranju i realizovanju zajedničkih projekata • Kontinuirana saradnja sa osnovnim, postdiplomskim i doktorskim studijem sociologije (istraživanja u okviru izrade magistarskih i doktorskih radova), unapređenje nastave sociologije i psihologije na svim nivoioma obrazovanja • Izdavačka djelatnost: publikovanje istraživačkih nalaza i dalje afirmisanje časopisa Sociološka luča 	
<ul style="list-style-type: none"> • Transfer novih tehnologija za uzgoj školjkaša • Zaštita uzgajališta od predatora • Učešće u izradi Zakona o morskome ribarstvu i marikulturi, kao i podzakonskih akata • Učešće u izradi Strategije razvoja ribarstva (2006), čiji je sastavni dio marikultura • Sprovođenje CITES konvencije i davanje naučnog mišljenja za zaštitu morskih organizama (u saradnji sa Agencijom za zaštitu životne sredine) • Izrada Elaborata o tehnologijama i mogućnostima uzgoja morskih organizama • Bliska saradnja sa Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja u cilju razvoja sektora marikulture • Saradnja sa uzgajivačima školjaka, udruženjem marikulturista Crne Gore „MAREFARM“ i davanje stručnih savjeta • Edukacija đaka osnovnih i srednjih škola, kao i predavanja studentima nekoliko fakulteta iz regiona (Beograd, Novi Sad, Kragujevac, Banja Luka) 	<p>Laboratorija za razvojna istraživanja i marikulturu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zastita mora od zagađenja primjenom hemijskih, biohemijskih i mol. bioloskih metoda • Impementacija evropskih direktiva i konvencija u odnosu na more • Doprinos razvoju nauke o moru u Crnoj Gori i na regionalnom nivou, • Razvoj novih biotehnologija za lecenje savremenih medicinskih bolesti, • Doprinos razvoja naucne misli na Univerzitetu Crne Gore • Edukacija mladih ljudi u vezi mora i obalnih zivotnih procesa • Učestvovanje u raznim projektima EU i regionalnih u vezi Jadranskog mora • Laboratorija ucestvuje u svim razvojnim strategijama vezanih za more (ekologija, procjene uticaja na zivotnu sredinu, razvoj novih biotehnologija itd.) 	<p>Laboratorija za hemiju, biohemiju i molekularnu biologiju</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring stanja ribljih populacija, njihove distribucije i abundance, dok se posebna pažnja posvećuje ekonomski važnim vrstama čija se biologija, ekologija i populaciona dinamika temeljno izučavaju • Ušešće u donošenju Strategija ribarstva Crne Gore i jačanje kapaciteta za implementaciju Zajedničke politike ribarstva EU, kao i donošenju Zakona o morskome ribarstvu i marikulturi, Sl.list CG 56/09 	<p>Laboratorija za ihtiologiju i morsko ribarstvo-Institut za biologiju mora</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Usluge procjene biomase ekonomski važnih vrsta riba, rakova i glavonožaca u Crnogorskim ribolovnim vodama • Usluge određivanja optimalne veličine oka na ribarskim mrežama, kako bi se nedorasle jedinice propuštale kroz mrežu i dostigle prvu polnu zrelost 	
<ul style="list-style-type: none"> • Istraživanja planktonske fitocenozе • Istraživanja kvalitativnog i kvantitativnog sastava zooplanktona • Istraživanja morskih makroalgi, morskih cvjetnica i njihovih biocenozа • Istraživanja zoobentosa u kontinentalnom šelfu Crnogorskog primorja • Istraživanja ekologije morskih mikroorganizama (bakterije, cijanobakterije, heterotrofni nanoplankton), kao i istraživanja alohtonih mikroorganizama, koji iz različitih izvora dopijevaju u morsku sredinu 	Laboratorija za opštu biologiju i zaštitu mora
<ul style="list-style-type: none"> • Preglede objekata 	Centar za energetiku
<ul style="list-style-type: none"> • Vještačenja sudskih predmeta iz oblasti drumskog saobraćaja • Izrada stručnih mišljenja i nalaza iz oblasti drumskog saobraćaja • Procjena vrijednosti vozila i štete nastale na vozilima tokom saobraćajnih udesa i sl.) • Vještačenja sudskih predmeta iz oblasti mašinstva (opšte mašinstvo, energetika, mehanizacija...) • Izrada stručnih mišljenja i nalaza iz oblasti opšteg mašinstva, energetike, mehanizacije... 	Centar za saobraćajno mašinska vještačenja
<ul style="list-style-type: none"> • Obezbeđivanje informacija u pogledu najvećih svjetskih tehničko-tehnoloških dostignućа • Povezivanje kompanija sa područja crne gore sa svjetskim kompanijama članicama najveće svjetske virtualne poslovne mreže • Olakšavanje pristupa evropskim fondovima, tehnološki transfer i transfer znanja i ostalo. 	Evropski Centar za Informacije i Inovacije - EIICM
<ul style="list-style-type: none"> • Realizacija razvojnih projekata, usluga i konsalting • Širenje mreže korisnika virtuelne proizvodnje • Razvoj i implementacija Programa industrijskih stipendija (Industrial Fellowship Programme - IFP) • Razvoj i implementacija Programa studentske prakse (Practical Placement Programme - PPP) • Učešće u međunarodnim projektima • Promotivne i marketinške aktivnosti • Kontrola kvaliteta treninga i usluga, IFP i PPP programa • Projekte, stručne i konsalting usluge za potrebe preduzeća 	Kooperativni trening centar - KTC
<ul style="list-style-type: none"> • Zadaci upravljanja mašinama i procesima • Unapređenje upravljačkih zadataka mašinama i procesima • Projektovanje i upravljanje automatizovanih mašina i uređaja • Projektovanje mobilnih robota i i upravljanje • Pneumatika, osnovni nivo (podržano FluidSIM-P software-om) • Pneumatika, napredni nivo (podržano FluidSIM-P 	Laboratorija za automatizaciju i mehatroniku

<p>software-om)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektropneumatika, osnovni nivo (podržano FluidSIM-P software-om) • Elektropneumatika, napredni nivo (podržano FluidSIM-P software-om) • Pneumatsko servo-posicioniranje, osnovni nivo • Pneumatsko servo-posicioniranje, napredni nivo • Hidraulika, osnovni nivo (podržano FluidSIM-H software-om) • Hidraulika, napredni nivo (podržano FluidSIM-H software-om) • Elektrohraulika, osnovni nivo (podržano FluidSIM-H software-om) • Elektrohraulika, napredni nivo (podržano FluidSIM-H software-om) • Projektovanje mašina i uređaja. Ciljna grupa su industrijski partneri, mala i srednja preduzeća. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Dizajn izrada i kalibracija sonde sa zagrijanim vlaknima. • Optimizacija multisenzorskih sonde za mjerenje najsloženijih parametara turbulentnih strujnih polja. • Modeliranje strujnih polja u saobraćajnim tunelima. 	Laboratorija za turbulentna strujanja

Tabela 3: Lista laboratorijskih testova

Naziv usluge laboratorijskih ispitivanja	Naziv centra/laboratorije koji nude usluge
<ul style="list-style-type: none"> • Mjerenje obima ekstremiteta • Mjerenje pokretljivosti zglobova • Mjerenje tonusa po Aschworthu, • Procjena držanja, HAQ, QIF (Quadriplegia index of function), VAS skala, NMR skala 	Centar za nauku Fakulteta primijenjene fizioterapije
<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring kvaliteta voda na uzgajalištima školjki i riba 	Laboratorija za razvojna istraživanja i marikulturu
<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring obalnih voda mora crne gore 	Laboratorija za hemiju, biohemiju i molekularnu biologiju
<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitativno i kvantitativno određivanje sastava ihtioplanktona (jaja, larvi i postlarvi riba), koji predstavlja jednu od najosjetljivijih faza u životnom ciklusu riba 	Laboratorija za ihtiologiju i morsko ribarstvo-Institut za biologiju mora
<ul style="list-style-type: none"> • Mjerenja osnovnih parametara strujno – termičkih procesa • Kalibracija senzora sa zagrijanim vlaknom za turbulentna strujanja • Mjerenja prelaznih procesa u hidrauličkim sistemima • Ispitivanje i modeliranje strujanja u saobraćajnim tunelima • Simulacije geotermalnih izmjenjivača toplote primjenom savremenih CFD modela • Specijalizovana mjerenja strujno termičkih parametara 	Centar za energetiku
<ul style="list-style-type: none"> • Ispitivanje konstrukcija 	Centar za transportne mašine i metalne konstrukcije - CETIM
<ul style="list-style-type: none"> • Tehnička mjerenja • Akvizicija podataka • Procesiranje podataka 	Laboratorija za automatizaciju i mehatroniku

<ul style="list-style-type: none"> • Analiza vibracija • Tehnička dijagnostika • Mjerenja u pneumatici • Mjerenja u hidraulici • Atestiranje mehatroničkih uređaja. Ciljne grupe su uvoznici mehatroničkih uređaja i država • Mjerenje vibracija i analiza podataka. Tehnička mjerenja i obrada podataka 	
<ul style="list-style-type: none"> • Mjerenja osnovnih parametara turbulentnih strujnih polja pri promenljivim temperaturama i u superkričnim uslovima • Kalibracija instrumenata za mjerenje brzine, pritiska i temperature • Sonda sa pet vlakana za simultano mjerenje polja brzine i temperature • Mjerenje pomoću sonde sa devet zagrijanih vlakana za simultano mjerenje brzine i gradijenata brzine pri turbulentnom strujanju fluida • Mjerenje pomoću sonde sa dvanaest zagrijanih vlakana za simultano mjerenje brzine i gradijenata brzine pri turbulentnom strujanju fluida • Mjerenje pomoću sonde sa dva vlakna za mjerenje brzine i temperature u superkričnim uslovima 	Laboratorija za turbulentna strujanja

Dodatno, tim BSO UM će realizovati sledeće obuke i usluge u okviru aktivnosti 3.5 za BI/STP stanare, start-upove i MSP:

- Rapid prototyping
- Rapid manufacturing
- CAD in production technologies
- CAE software package ProENGINEER (CREO)
- FEM modelling and simulations of production processes
- CAE software package DEFORM

Osoblje Kancelarije za poslovnu podršku Univerziteta Crne Gore će u narednom periodu kontaktirati rukovodioce centara/laboratorija/timova da bi se proverila aktuelnost njihove ponude u okviru kataloga i dobile dodatne informacije:

- Kraći opis
- Struktura obuke/usluge
- Trajanje
- Ciljna grupa korisnika
- Reference lista
- Cenovnik (ako postoji)
- Minimalan broj polaznika za obuke
- Termini održavanja, itd.

Cilj ovih aktivnosti je da se uskladi ponuda sa strane UM i tražnja od strane preduzeća. Kancelarija će pomoći u promociji ponude, kao i povezivanju pružalaca i naručilaca. Takođe će se pružiti podrška u uspostavljanju sistema obezbeđenja i praćenja kvaliteta, a sa ciljem održivosti ponude i pozitivne ocene krajnjih korisnika.

Jedan od načina da se uskladi ponuda i tražnja je sprovedena TSNA analiza čiji su rezultati detaljno prikazani u izvještaju:

http://www.wbc-inno.kg.ac.rs/pub/download/13946187015873_t_sna_report_-_um.pdf

koju je UM tim sproveo 2013. godine.

Na pitanje koja vrsta spoljne podrške/ekspertize bi na najbolji način unapredila razvojno-istraživačke aktivnosti u preduzećima, anketirani poslodavci/menadžeri (njih 26%) su odgovorili da su to programi finansijske podrške inovacijama, zatim obuka zaposlenih za povećanje njihove kreativnosti (njih 20%) i usluga procjene inovativnog potencijala ideje (njih 14%). Vrlo mali broj njih smatra korisnim unapređenju inovativnih procesa kupovinom licenci i tehnologija razvijenim u domaćim istraživačkim institucijama (samo 4%). Podjednako važnim smatraju izrade stuja izvodljivosti, specifične laboratorijske analize i ateste i izradu plana marketinga (njih 6%), a nešto više (njih 8%) izradu prototipova.

Kod identifikacije potreba za obukama zaposlenih u preduzeću u narednom periodu od 2 do 3 godine najviše ispitanih poslodavaca/menadžera se opredelilo za specijalističke obuke vezane za vrstu djelatnosti preduzeća (30.3%) a zatim i za uvođenje novih sertifikata kvaliteta i obuke za njih (21.2%). Postoji takođe interesovanje za obuke iz oblasti korišćenja novih tehnologija i pisanje I upravljanje projektima (15.2%), kao i za poslovne komunikacije I pregovaranje (12.1%) I praktičan biznis marketing (6.1%). Nije bilo interesovanja je za informativne seminare u vezi novih tehnologija.

Iz ponuđene liste novih tehnologija za koje su se poslodavci/menadžeri preduzeća najviše izjasnili, najveće interesovanje je za korišćenje inovativnih tehnologija (46%), a zatim za napredno korišćenje web tehnologija (po 38%). Manje interesovanje je za integrisani razvoj proizvoda I korišćenje poslovnih aplikacija (po 8%).

Pri anketiranju zaposlenih na pitanje koje su to sposobnosti, znanja i veštine koje poslodavci očekuju od njih dobijeni su veoma detaljni odgovori koji obuhvataju sledeće: najveća potreba za specijalističkim obukama korišćenja novih tehnologija (29.2%), zatim specijalističkim obukama vezanim za vrstu djelatnosti preduzeća I drugim (po 18.3%). Takođe značajno interesovanje za obuke vezane pisanje I upravljanje projektima (12.5%), praktični biznis marketing (10%) I poslovne komunikacije I pregovaranje (9.2%). Najmanje interesovanje je za informativne seminare u vezi novih tehnologija (samo 2.5%).

Iz ponuđene liste novih tehnologija za koje su se poslodavci/menadžeri preduzeća najviše izjasnili ujednačeno je interesovanje zaposlenih za napredno korišćenje web tehnologija i poslovnih aplikacija (po 34.2%), a nešto manje za korišćenje inovativnih tehnologija (28.9%). Veoma je malo interesovanje za obukama za integrisani razvoj proizvoda (svega 2.6%).

Poslodavcima i menadžerima preduzeća najviše odgovaraju obuke koje se izvode unutar preduzeća (35.7%) a ne isključuju mogućnost da njihovi zaposleni idu na obuke i van preduzeća (32.1%). Manje je interesovanje obuke poslovne mobilnosti (17.9%) i mentoring (10.7%). Najmanje interesovanje je za ostale vidove obuka (3.6%)

Za razliku od poslodavaca zaposleni bi radije išli na obuke koje se organizuju van preduzeća (njih 42.2%) a takođe bi učestvovali u okviru preduzeća (21.7%). Manje je interesovanje za obuke od strane eksperata u okviru mentoring programa i mobilnosti u okviru IFP programa (po 16.9%). Za ostale vidove obuka izjasnilo se 2.4% zaposlenih.

Imajući u vidu da je ovom TSNA analizom obuhvaćeno 18 preduzeće i 77 ispitanika, a da je ponuda Univerziteta Crne Gore daleko šira od onoga što je u izveštaju navedeno kao tražnja i potreba preduzeća, Kancelarija će u saradnji sa Privrednom komorom Crne Gore, Agencijom za MSE i ostalim institucijama Crne Gore za podršku preduzećima, identifikovati tražnju preduzeća na tom širem nivou. Pored toga, radiće se i posjete kompanijama. U 2015. godini, Kancelarija će organizovati Dane otvorenih vrata na Univerzitetu Crne Gore, što će biti prilika da preduzeća posjete centre, laboratorije i timove, razmotre vidove saradnje i saznaju više o aktuelnoj ponudi na Univerzitetu.

Informacije o predstojećim obukama i pozivi za prijavljivanje će se postavljati na web-sajt Kancelarije za poslovnu podršku Univerziteta Crne Gore i slati putem imejla.